ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2012 йил "26"декабрдаги "507" - сонли буйруғи билан тасдиқланган.

Педиатрия фанлари йуналиши

олий таълим муассасалари таълим йўналиши ва мутахассисликлари умумкасбий ва махсус фанлари педагоглари учун малака ошириш йўналишининг ўқув дастури

(болалар касалликлари пропедевтикаси, педиатрия, умумий амалиёт педиатрия, неонатология, шошилинч педиатрия, болалар хирургияси, болалар юқумли касалликлари)

Тошкент – 2012

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ

ОЛИЙ ТАЪЛИМ ТИЗИМИ ПЕДАГОГ ВА РАҲБАР КАДРЛАРИНИ ҚАЙТА ТАЙЁРЛАШ ВА УЛАРНИНГ МАЛАКАСИНИ ОШИРИШНИ ТАШКИЛ ЭТИШ БОШ ИЛМИЙ - МЕТОДИК МАРКАЗИ

Тошкент тиббиёт академияси хузуридаги педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тармоқ маркази

Малака ошириш ўқув дастури Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими йўналишлари бўйича ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи кенгашининг 2012 йил “25” декабрдаги 4 -сонли баёни билан маъқулланган.

Тузувчилар: Тошкент тиббиёт академияси тиббий педагогика факультети юқумли ва болалар юқумли касалликлари кафедраси мудири, профессор, т.ф.д. Холматова Б.Т.
ТТА педиатрия кафедраси мудири, профессор, т.ф.д. Каримжонов И.А.
Тошкент тиббиёт академияси тиббий педагогика факультети юқумли ва болалар юқумли касалликлари кафедраси доцентлари, т.ф.н.Курбанова Д.Р., т.ф.н. Магзумов Х.Б.ТТА даволаш факультети умумий ва болалар хирургияси кафедраси доценти, т.ф.н. Факиров А.З.

Тақризчилар: т.ф.д., профессор Шомансурова Э.А.ТошПМИ болалар хирургияси кафедраси мудири, профессор, т.ф.д. Алиев М.М.
ТошВМОИ юқумли касалликлар кафедраси мудири, профессор, т.ф.д. Мусабаев Э.И.

Ўқув дастурлари Тошкент тиббиёт академияси Илмий кенгашида тавсия қилинган (2012 йил 28 ноябрдаги 4-сонли баённома).

Кириш

Дастур олий таълим муассасалари педагог кадрларининг касбий тайёргарлиги даражасини ривожлантириш, уларнинг илғор педагогик тажрибаларни ўрганишлари ҳамда замонавий таьлим технологияларидан фойдаланиш бўйича малака ва кўникмаларини такомиллаштиришни мақсад қилади.

Дастур мазмунида олий таълимнинг долзарб масалаларини ўрганиш, глобал Интернет тармоғидан фойдаланган ҳолда ўқув жараёнига замонавий педагогик ва ахборот технологияларини жорий этиш, педагогнинг шахсий ва касбий ахборот майдонини лойиҳалаш, педагогик маҳоратни ошириш, Ўзбекистоннинг энг янги тарихини билиш, фан, таълим, ишлаб чиқариш интеграциясини таъминлаш, тегишли мутахассисликлар бўйича илм-фанни ривожлантиришнинг устивор йўналишларини, илмий-тадқиқотлар ўтказишнинг самарали методларидан фойдаланишга ўргатиш асосий вазифалар этиб белгиланган.

Шу билан бирга олий таълим муассасалари профессор-ўқитувчиларнинг мунтазам касбий ўсишида интерактив методлар, педагогларнинг таҳлилий ва ижодий фикрлашини ривожлантиришга йўналтирилган инновацион методикалар, масофадан ўқитишни, мустақил таълим олишни кенгайтиришни назарда тутувчи техника ва технологиялардан фойдаланган ҳолда машғулотлар олиб бориш малака ва кўникмаларни ривожлантириш назарда тутилади.

Дастур доирасида берилаётган мавзулар тингловчилар педагог кадрларга қўйиладиган давлат талабларини, замонавий инновацион таълим технологиялари ва уларнинг турларини билишлари, талаба шахси ва унинг хусусиятини ҳисобга олган ҳолда таълимда индивидуаллик ва дифференциал ёндашувга эришувлари ва таълим жараёнларида муаммоли таълим, ҳамкорлик технологияси ва интерфаол усулларини амалда қўллай олишлари, ахборот технологияларидан таълим-тарбия жараёнида самарали фойдалана олиш кўникмаларига эга бўлишларини таъминлашга қаратилган.

Умумий тайёргарлик модули:

- Ўзбекистон Республикаси Президентининг асарларида жамият ривожи ва таълим–тарбия масалалари;
- Таълим-тарбия жараёнларини ташкил этиш ва бошқаришнинг меъёрий-ҳуқуқий асослари;
- Таълим сифати менежменти.

Умумкасбий тайёргарлик модули:

- Олий таълим педагогикаси ва психологияси;
- Электрон педагогика асослари;
- Таълим технологиялари ва педагогик маҳорат;
- Амалий хорижий тил.

Умуммутахассислик бўйича тайёргарлик модули:

- Педиатрия фанларини ўқитишда инновацион таълим технологиялари

- Педиатрия фанларини ўқитишда педагогик махорат
- Педиатрия фанларини ўқитишда ўқув-услубий таъминот

Мутахассислик бўйича тайёргарлик модули:

- Педиатрия фанларининг долзарб муаммолари
- Педиатрияда янги диагностик ва даволаш усуллари

Танлов фанлари модули.

Курснинг мақсади ва вазифалари

Олий таълим муассасалари ""ПЕДИАТРИЯ (болалар касалликлари пропедевтикаси, педиатрия, умумий амалиёт педиатрия, неонатология, шошилинч педиатрия, болалар хирургияси, болалар юқумли касалликлари)" таълим йўналиши ва мутахассисликлари умумкасбий ва махсус фанлардан дарс берувчи педагоглар малакасини ошириш курсининг мақсади – педагогик фаолиятга назарий ва касбий тайёргарликни таъминлаш ва янгилаш, касбий компетентликни ривожлантириш асосида таълим-тарбия жараёнларини самарали ташкил этиш ва бошқариш бўйича билим, кўникма ва малакаларни такомиллаштиришга қаратилган.

Олий таълим муассасалари "ПЕДИАТРИЯ (болалар касалликлари пропедевтикаси, педиатрия, умумий амалиёт педиатрия, неонатология, шошилинч педиатрия, болалар хирургияси, болалар юқумли касалликлари)" таълим йўналиши ва мутахассисликлари умумкасбий ва махсус фанлардан дарс берувчи педагоглар малакасини ошириш курсининг вазифаси – педагогик кадрлар тайёргарлигига қўйиладиган талаблар, таълим ва тарбия ҳақидаги ҳужжатлар, педагогика ва психологиянинг долзарб муаммолари ва замонавий концепциялари, амалий хорижий тил, хорижий таълим тажрибаси, педагогнинг шахсий ва касбий ахборот майдонини лойиҳалаш, педагог кадрларнинг малакасини ошириш сифатини баҳолаш ишлари мазмунини ўрганишга йўналтиришдан иборат.

Курс якунида тингловчиларнинг билим, кўникма ва малакаларга қўйиладиган талаблар

Тингловчи:

1. Ўзбекистон Республикаси Конституцияси, таълим соҳасида давлат сиёсати ва бошқа қонунчилик ҳамда ҳуқуқий-меъёрий ҳужжатларни;
2. "Таълим тўғрисида"ги қонун, Кадрлар тайёрлаш миллий дастури ва бошқа қонун ҳужжатларининг қабул қилиниши, моҳияти ва аҳамиятини;
3. мамлакатимизда демократик ислоҳотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепциясини;
4. таълим тизимини ривожлантиришнинг устувор йўналишларини;

5. таълим тизимида мулоқот ва коммуникатив жараёнларнинг шакл ва қонуниятларини;
6. педагогик жараёнлар қонуниятлари ва шахсни ўқитиш, тарбиялаш, ривожлантиришнинг замонавий назарияси ва технологияларини;
7. таълим соҳасидаги инновацияларни;
8. жамиятни ва таълимни ахборотлаштириш технологияларини;
9. жаррохлик йўналиши бўйича сўнгги ютуқларини;
10. мутахассислик фанларини ўқитишдаги илғор хорижий тажрибаларни;
11. ўқитувчининг инновацион фаолиятини;
12. замонавий таълим методларини;
13. электрон педагогика асосларини;
14. педагогик маҳорат асосларини **билиши** керак.
15. «Соғлом авлод», «Она ва бола» Давлат дастурининг асосий йўна-лишларини;
16. Турли ёшдаги болаларнинг анатомик-физиологик хусусиятларини баҳолашни;

Тингловчи:

1. болани соғлиги холатини бахолаш;
2. турли ёшдаги болаларнинг жисмоний ва психомотор ривожланиш нормативлари;
3. бола жисмоний ривожланишининг мониторингини ўтказиш;
4. болани парваришлаш ва чиниқтириш муолажаларини ташкиллаштириш,
5. болаларни ёши ва соғлигига боғлиқ овқатлантириш тамойиллари;
6. касаллик сабабларини аниқлаш,
7. касаллик ривожланишида боланинг преморбид холатини эътиборга олиш;
8. боланинг оғирлик холатини бахолаш,
9. лаборатор ва инструментал текширувлар ёрдамида клиник кўрикни ўтказиш,
10. касаллик тарихини (Ф.003/У) тўлдириш,
11. информацион технологиялар ёрдамида керакли тиббий ҳужжатларни тўлдириш
12. боланинг жисмоний ва психомотор ривожланишини баҳолаш,
13. турли ёшдаги болаларга рационал овқатлантиришни ташкиллаштириш,
14. боланинг ўсиши ва ривожланиши хақида ота-онаси ва қариндошларидан наслий ва зарарли одатлар хақидаги анамнезни йиғиш,
15. Соғлом болаларни динамик кузатуви ва касалликларни олдини олиш чора-тадбирлари.
16. Болаларда соматик, хирургик ва юқумли касалликларни олдини олиш, эрта ташхислаш, қиесий ташхис ўтказиш, даволаш, реабилитация ва диспансеризация қилиш **кўникмаларга** эга бўлиши лозим.

Тингловчи:

1. Педиатрияда этика ва деонтология қоидаларига риоя қилиш;

2. Ота-оналар ва қариндошлар билан мулоқат қилиш махоратига эга бўлиш;
3. болаларда учрайдиган асосий соматик, хирургик ва юқумли касалликлар этиологияси, уларнинг келиб чиқиши, тарқалиши ва прогрессивлашишига ижтимоий, наслий, иқлим ва экологик факторларнинг таъсири;
4. болаларда кенг тарқалган касалликларнинг замонавий текшириш, даволаш ва олдини олиш усуллари **малакаларига** эга бўлиши зарур.

Курсни ўқитишда замонавий ахборот ва педагогик технологиялар

Модулларни ўқитишда дарслик, ўқув қўлланмалар, маъруза матнларининг электрон версияларидан, электрон плакатлар ва бошқа электрон ресурслардан фойдаланилади. Машғулотлар семинар-тренинг шаклида олиб борилади ва кичик гуруҳларда ишлаш каби интерфаол методлардан фойдаланган ҳолда амалга оширилади.

Малака ошириш жараёни 144 соатни ташкил этади. Ўқув юкламаси ҳафтасига 36 соат этиб белгиланган. Ўқув курсини тугаллаган тингловчиларга Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2006 йил 16 февралдаги 25-сон қарори билан тасдиқланган давлат намунасидаги малака оширганлиги ҳақидаги сертификат берилади.

“Педиатрия йўналиши **(**болалар касалликлари пропедевтикаси, педиатрия, умумий амалиёт педиатрия, неонатология, шошилинч педиатрия, болалар хирургияси, болалар юқумли касалликлари мутахассисликлари)**”** **малака ошириш курсининг ўқув модуллари ва уларнинг таркиби мазмуни**

I. Умумий тайёргарлик модули

1.1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг асарларида жамият ривожи ва таълим–тарбия масалалари

И.Каримов асарларида жамият тараққиёти тўғрисида янги назарий концептуал ёндошувнинг илмий асослари. Ўзбекистон ижтимой ҳаётини сиёсий институтлар, мафкуралар ва фикрлар хилма-хиллигига асосланиши. Жамият ривожланиш босқичлари. Мустақиллик ва ўтиш даврининг зарурияти. Тараққиётнинг “Ўзбек модели”нинг ишлаб чиқилиши, асосий принциплари. Жамият тараққиётини демократлаштириш ва модернизация қилиш. Эришилган ютуқлар ва унинг истиқболлари.

Демократик жамият қуришда ҳуқуқий давлат ва фуқаролик жамияти унинг муҳим шарти эканлиги. Мамлакатда демократик ислоҳотларни чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепциясининг ишлаб чиқилиши, унинг асосий йўналишлари. Фуқаролик жамиятини ривожлантиришга қаратилган янги қонунлар ва ўзгаришларнинг аҳамияти.

Глобаллашув ва таълим-тарбия тизимидаги замонавий талаблар. Ахборот коммуникация тизими, замонавий педагогик технологиядан фойдаланиш ва

унинг афзалликлари. Таълим-тарбиянинг миллий-маънавий негизлари, умумдемократик принципларга асосланиш, миллий ғоя негизларидан таълим-тарбияда фойдаланиш.

1.2. Таълим-тарбия жараёнларини ташкил этиш ва бошқаришнинг меъёрий-ҳуқуқий асослари.

Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси, Ўзбекистон Республикасининг “Таълим тўғрисида”ги Қонуни, “Кадрлар тайёрлаш Миллий дастури”, Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармонлари ва фармойишлари, Вазирлар Маҳкамасининг Қарорлари.

Давлат таълим стандартлари, классификатор, ўқув режалар, фан дастурлари, Олий таълим вазирлигининг низомлари, буйруқлари, йўриқномалар ва бошқа меъёрий ҳужжатларнинг мазмуни ва моҳияти.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг ваколатлари, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг ваколатлари, маҳаллий давлат органларининг ваколатлари, Олий таълим муассасаларининг ваколатлари.

1.3. Таълим сифати менежменти.

Умумий сифат менежменти тушунчаси, унсурлари, асосий ғояси ва тамойиллари. Таълим сифати тушунчаси, тавсифлари, бошқариш функциялари ва босқичлари. Таълим сифатини юксалтириш воситалари.

Олий таълим тизимининг сифатига таъсир этувчи омиллар. Ўқув жараёни сифати. Профессор-ўқитувчиларнинг педагогик маҳорати ва илмий салоҳияти. Олий таълим муассасасининг моддий-техник таъминоти сифати. Олий таълим муассасасининг сифат сиёсати. Таълим маркетинги хизматлари сифати. Битирувчиларнинг сифати.

Олий таълим сифатини баҳолашнинг асосий йўналишлари. ОТМларнинг рейтинги. Ўқитувчи илмий фаолиятининг сифатини баҳолаш мезонлари. Ўқитувчининг маънавий-ахлоқий фаолиятини баҳолаш мезонлари. Мутахассислик фанлари бўйича ўқитувчининг услубий рейтинг баҳосини аниқлаш тартиби. Таълим жараёнини баҳолаш усуллари ва технологияси. АРМ ва кутубхона хизматини баҳолаш. Талабанинг «лавозим имконияти»ни баҳолаш услубиёти. Битирувчи талабаларнинг лавозим имконияти бўйича сифат тоифалари ва белгилари. Факультет ва кафедралар даражасида сифат менежменти.

II. Умумкасбий тайёргарлик модули

2.1. Олий таълим педагогикаси ва психологияси.

Олий таълим педагогикаси ва психологияси фанининг долзарб муаммолари. Таълим жараёни ягона тизим сифатида. Таълим парадигмалари.

Педагогик тадқиқот методлари. Олий таълимни модернизациялаш ва оптималлаштириш. Таълим жараёнининг психологик ўзига хослиги. Ўқув мотивацияси ва таълим самарадорлиги. Шахс психологияси ва шахсга йўналтирилган таълим. Педагогик коммуникацияда психологик компетентлик.

2.2. Электрон педагогика асослари.

Ахборот – коммуникация технологиялари ҳақида тушунча, ахборот – коммуникация технологиялари воситалари. Янги ахборот технологиялари, ахборот тизимини бошқариш, ахборот тизимининг функционал ташкил этувчилари. Маълумотларни марказлашган ҳолда қайта ишлаш. Маълумотларни узатиш тизимлари ва уларнинг характеристикаси. Замонавий комуникацион технологиялар. Таълим жараёнида ахборот-коммуникация технологиялар, интерактив технологиялардан фойдаланиш.

Ўқув мақсадли электрон воситаларни яратиш ва уларнинг сифатини баҳолаш, ўқув-тарбия жараёнининг ахборот-методик таъминотини ва ўқув муассасаси ташкилий бошқарув тизимини автоматлаштириш ва унинг истиқболлари, электрон ўқув материаллар базасининг тузилмаси ва таркиби, таълимий ИНТЕРНЕТ ресурслари ва улардан ўқув жараёнида фойдаланиш.

Педагогик дастурий воситаларнинг умумий таърифи. Электрон ўқув материаллари ва уларнинг турлари. Замонавий дастурлаш тиллари асосида электрон ўқув материалларини яратиш.

Аудиовизуал ахборот: табиати, манбалари, ўзгартирувчилар, ташувчилари. Ўқитишнинг аудиовизуал технологиялари: теле ва видеоконференциялар ва уларни ташкил этиш, аудио, видео ва компьютерли ўқув қўлланмалари, аудио, видео ва компьютерли материалларнинг банки, аудио, видео ва компьютерли ўқув қўлланмаларини яратишнинг дидактик принциплари. Ўқитишнинг интерфаол технологиялари.

2.3. Таълим технологиялари ва педагогик маҳорат.

Таълим технологиялари ва педагогик маҳоратнинг назарий асослари. Таълим технологияси ва шахсга йўналтирилган таълим турлари. Замонавий таълим (модулли, муаммоли, интерфаол, ҳамкорликда ишлаш, индивидуал, информацион) технологиялари. Олий таълим муассасаларида аудитория ва аудиториядан ташқари таълимни ташкил этиш. Педагогик мулоқот маданияти ва психологияси. Педагогнинг коммуникатив ва креатив қобилиятлари. Касбий компетентлик. Педагогик назокат ва одоб-ахлоқ. Педагогик техника. Нутқ техникаси ва маданияти. Педагогик низолар. Педагогик жараённи технологик лойиҳалаштириш.

2.4. Амалий хорижий тил

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2012 йил 10 декабрдаги “Чет тилларни ўрганиш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисидаги” қарорининг моҳияти ва тарихий аҳамияти. Чет тилларда эркин сўзлаша оладиган мутахассисларни тайёрлаш тизимини тубдан такомиллаштириш. Жаҳон цивилизацияси ютуқлари ва дунё ахборот ресурсларидан фойдаланиш. Халқаро ҳамкорлик ва мулоқотларни ривожлантириш. Таълим тизимининг барча босқичларида чет тилларни узлуксиз ўрганишни ташкил қилиш. Чет тилини эгаллаш даражаларининг Европа системаси (CEFR) ва унинг асосий даражалари. Сўз бирикмалари атрофида мулоқот. Сўзлашув ва эшитиш қобилияти. Ишда, ўқишда, бўш вақтларда бўладиган суҳбат малакасини шакллантириш. Эркин касбий мулоқот. Чет тилида илмий мунозара. Туризмга оид мулоқот. Йирик, мураккаб матнлар ва уларни тушуна олиш кўникмаси. Фикрни равон ифодалаш. Чет тилида бўлган интернет матнларининг асосий ғоясини тушуниш. Таржима хусусиятлари. Оғзаки ва ёзма таржима.

III. Умуммутахассислик бўйича тайёргарлик модули

3.1. Педиатрия фанларини ўқитишда инновацион таълим технологиялари

Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимидаги профессор ўқитувчиларининг малакасини ошириш, уларнинг касбий билимларини давлат талаблари ва жаҳон таълим стандартлари даражасига кўтариш, янгилаш.

Олий таълим тизими педагогларига қўйиладиган давлат талабларини билиши, замонавий инновацион таълим технологиялари ва уларнинг турларини билиши ва амалда қўллай олиши, талаба шахси ва унинг хусусиятларини ҳисобга олган холда таълимда индивидуаллик ва дифференциал ёндошувга эришуви ва олий таълим тизимида муаммоли таълим, ҳамкорлик технологияси ва таълимнинг интерфаол усулларини қўллай олиши, ахборот коммуникацион теҳнологиялардан фойдалана олиш.

Ўқитиш жараёнининг яхлитлиги ва тизимлилиги, таълим мазмуни, дидактика, ўқитиш методи, восита ва шаклларини уйғунлаштириш, мутахассислик модели ва профессиограммаси, модуль, креативлик, акмеология, рефлексия, методлар: тақдимот, кластер, инсерт, кейс стади, венн диаграммаси, ақлий ҳужум, мустақил ишлаш, ижодий ўйин, гурухларда ишлаш, технология: ҳамкорлик, муаммоли таълим, ривожлантирувчи, дастурлаштирилган, компютерлаштирилган, ўйинли технологиялар

3.2. Педиатрия фанларини ўқитишда педагогик маҳорат

Ўзбекистон республикаси олий таълим тизимидаги профессор ўқитувчиларининг касбий маҳоратларини ошириш ва жаҳон таълим стандартлари даражасига кўтариш, янгилаш, касбий маҳорат асослари ва турларини билиши, коммуникатив таъсир кўрсатиш маҳоратини эгаллаши, педагогик такт, педагогик нутққа эга бўлиши ва таълимнинг интерфаол усулларини қўллай олиши, ахборот коммуникацион технологиялардан фойдалана олиш. Педиатрия фанларини ўқитиш фаолиятига инновацияларни тадбиқ этишнинг самарали шакллари. Ўқитувчининг инновацион фаолияти хусусиятлари. Педиатрия фанлари йўналиши бўйича асосий ва энг охирги адабиётлардан, чет эл олимларининг таржима қилинмаган адабиётларидан, халкаро семинар ва конференция материалларидан, ҳамда миллий жаҳон андозалари асосида тузилган меъёрий ҳужжатлардан фойдаланиш.

Модулларни ўқитишда дарслик, ўқув қўлланмалар, маъруза матнларининг электрон версияларидан, электрон плакатлар ва бошқа электрон ресурслардан фойдаланилади. Машғулотларни семинар-тренинг шаклида олиб бориш ва кичик гуруҳларда ишлаш каби интерфаол методлардан фойдаланган ҳолда амалга ошириш.

3.3. Педиатрия фанларини ўқитишда ўқув-услубий таъминот

Фанни ўқитиш жараёнида таълимнинг замонавий методлари, педагогик ва ахборот технологияларини кўлланилиши назарда тутилган:

- модулларнинг барча маърузалари бўйича замонавий компьютер технологиялари ёрдамида тақдимот тайёрлаш;
- амалий машғулотларни ўтиш давомида ахборот-коммуникация технологияларидан кенг фойдаланиш кўзда тутилган.

Педиатрия фанларини ўқитиш бўйича ўқув-услубий мажмуанинг таркибий қисмлари, уларни турлари ва ўқув жараёнида қўллаш методикаси. Ўқув – услубий мажмуа ўз ичига олувчи кафедра хужжатларини, замонавий технологиялар асосида ўқитишнинг турли ташкиллаштириш шаклларининг услубий материалларини (мавзулар, амалий машғулотлар, мустақил иш, оралиқ ва якуний назоратлар), ўқитувчи кейсни, тарқатма материални, амалий ишлар ва кўникмаларни бажаришни замонавий асбобли таъминотини, фан бўйича асосий ва қўшимча адабиётлар рўйхатидан фойдаланиш. Инновацион ўқув машғулотларининг методик таъминоти. Ўқув машғулотларини инновацион материаллар асосида ташкил этиш ва ўтказиш методикаси. Назарий ихтисослашган конкрет кафедрада тавсия қилинган иш ўйинлари тўплами, OSCE ва бошқа педагогик технологияларни қўлланиш имкониятларини ва усулларини билиб олиш. Намунавий дастурлар, Ишчи дастурлар, ўқув дастурларига қўйиладиган талаблар. Педиатрия фанлари технологик хариталар, календар режалар, тест саволларини тузиш.

IV. Мутахассислик бўйича тайёргарлик модули

4.1. Педиатрия фанларининг долзарб муаммолари

Болалар касалликлари сохасида: аллергик касалликларнинг бугунги кундаги кечиш хусусиятлари (бронхиал астма, аллергик дерматит), иккиламчи иммунтанқислик холатлари, оқсил-энергетик етишмовчилик турлари, танқислик анемиялари, атипик пневмониялар, болаларда учрайдиган шошилинч холатларда тез ёрдам кўрсатиш, чақалоқлардаги асфиксия, хомила ичи инфекциялари, туғруқ жароҳатлари ва ва х.к.;

Болалар хирургияси сохасида: торакал, абдоминал хирургиянинг долзарб муаммолари, меъда ичак тизимидан қон кетиш, ўткир қорин синдроми ва х.к.;

Болалар юқумли касалликлари соҳасида: ўткир гепатитлар, ОИВ/ОИТС, ўта хавфли инфекциялар, ўткир юқумли ичак касалликлари ва х.к.

4.2. Педиатрияда янги диагностик ва даволаш усуллари

Педиатрияда далилларга асосланган тиббиёт, даволаш стандартлари, болалар касалликларини интегрирланган усулда олиб бориш, паллиатив операцияларга янги қарашлар, перкутан нефростомияни ташхислаш ва даволаш, трансуретрал муолажалар, ноинвазив уродинамик текширувлар, юқумли касалликларни ИФА, ПЦР усуллари билан ташҳислаш, гепатитлар ва ОИТСни даволаш стандартлари.

V. Танлов фанлари модули

Тиббиёт соҳалари йўналишлари бўйича тингловчиларнинг эҳтиёжидан келиб чиқиб олий таълим муассасаси ҳузуридаги тармоқ марказлари танлов фанлар модулининг таркибий қисми ва мазмунини белгилайди.

Амалий машғулотларни ташкил этиш бўйича кўрсатма ва тавсиялар

Амалий машғулотларда тингловчилар фаннинг амалий жиҳатларини, болалар касалликлари пропедевтикаси фанини олиб бориш бўйича амалий масалалар ҳамда мавзулар бўйича олган билим, кўникма ва малакаларини ривожлантирадилар. Шунингдек, ўқув ва илмий адабиётлар, электрон ресурслар, тарқатма материаллардан мустақил фойдаланиш тавсия этилади. Амалий машғулотлар олий таълим тизимида ўқув жараёни ва ўқув-услубий фаолиятни моделлаштириш ҳамда инновацион таълим технологияларини жорий этиш, таълимда инновация, хорижий тил, педиатрия соҳаси бўйича фаолиятни ташкил этиш мавзулари доирасида олиб бориш. Амалий машғулотлар замонавий дастурий таъминотига эга, Интернет тармоғига

уланган компьютер синфларида ташкил этиш. Тақдимотлар учун махсус намойиш қурилмаларидан фойдаланиш.

Мустақил ишни ташкил этишнинг шакли ва мазмуни

Тингловчи мустақил ишни муайян модуллар хусусиятларини ҳисобга олган ҳолда қуйидаги шакллардан фойдаланиб бажаради:

- Реферат (модулга ажратилган соатлар ҳажмидан келиб чиқиб белгиланади).
- Тақдимот (танланган мавзу асосида тақдимот тайёрланади).
- Мутахассислик фани бўйича ўқув-дидактик материаллар тайёрлаш.
- Мутахассислик фани бўйича машғулотлар ишланмаларини лойиҳалаш.
- Даражали тестлар банкини яратиш.
- Кейслар банкини яратиш.
- Ижодий топшириқлар ишлаб чиқиш.

Мустақил иш мазмуни танланган мавзуга мос бўлиб уни бажаришда қуйидагиларга эътибор берилади:

Таркиби:

- титул варағи;
- кириш;
- асосий қисм;
- хулоса;
- фойдаланган адабиётлар рўйхати;
- илова (интернет тармоғидан олинган маълумотлар, амалий материаллар нусхалари, дарс ишланмаси ва б.).

Мазмуни:

- тавсия қилинган адабиётларни мутоала қилиш;
- мутахассислик фанларида инновациялардан фойдаланиш;
- мультимедия дарсликларини яратиш мезонлари;
- талаба билан индивидуал ишлашда педагогик маҳорат;
- касбий педагогика муаммолари;
- интернетда мавзуга оид маълумотларни излаш ва мутоала қилиш;
- малака ошириш курси давомида мустақил дарс олиб бориш;
- дарснинг маърузаси, тарқатма материаллари, технологик харитасини тайёрлаш;
- касбий педагогиканинг услубий таъминоти муаммолари;
- педагогик фаолиятда анъанавийлик ва инновациялар;
- ўзбек педагогик услубиёти ва унинг модернизацияси.

Мустақил иш мазмуни ва шакли йўналиш таркибидаги модуллар хусусиятларини ҳисобга олган ҳолда кенгайтирилиши ва ўзгартирилиши мумкин.

Тавсия этилаётган мустақил ишларнинг мавзулари:

1. Педиатрия фанларини укитишда инновацион педагогик фаолиятнинг назарий асослари.

2. Замонавий педагогик технологиялар орқали педиатрия фанларини ўқитишни лойиҳалаш.

3. Ахборот – коммуникация технологиялари воситалари ва уларни таълим жараёнида қўллаш имкониятлари.

4. Педиатрия фанларини ўқитишда электрон ўқув-методик, интернет материалларидан фойдаланишнинг аҳамияти.

5. Педиатрия фанларини ўқитишда тиббий адабиётлар ва монографиялар билан, илмий –методик қўлланмалар билан ишлаш.

6. Педиатрия фанларини олиб боришда тиббий деонтология асослари

7. Талабаларни амалий билимларини оширишда “клиник аудитнинг” аҳамияти

8. Интеграл семинарларнинг Педиатрия фанларини ўқитишдаги ахамияти.

9. Педиатрия фанларини ўқитишда маълумотлар базаларини, дастурий таъминот ва дастурлаш технологияси.

10. Талабаларни амалий билимларини оширишда муаммоли ўқитишнинг аҳамияти.

11. Педиатрия фанларини ўқитишда тарқатма материалини ишлаб чиқиш ва расмийлаштирилган холда топшириш.

12. Педиатрия фанларини ўрганишда вазиятли масалалар комплексини ишлаб чиқиш ва унинг ахамиятини тахлил килиш.

13. Мутахассислик фанларини ўрганишда тест назорати саволларини тузиш коидалари ва уларни тахлил килиш.

14. Маъруза – педиатрия таълим технологогиясининг таркиби.

15. Семинар – педиатрия таълим технологогиясининг таркиби.

16. Соғлом ва тез-тез касалланувчи болаларни чиниқтириш усуллари

17. Болаларда ЭКГ хусусиятлари.

18. Болаларда сурункали инфекция ўчоқлари.

19. Гипо ва авитаминозлар. Рахитсимон касалликлар.

20. Гельминтозлар.

21. Мальабсорбция синдроми.

22. Сийдик чикариш йўллари нуқсонлари.

23. Дисметаболик нефропатиялар.

24. Болаларда атипик пневмониялар.

25. Болаларда дисбактериоз.

26. Теридаги тошмаларнинг дифференциацияси.

27. Сариқлик синдроми.

28. Ноинфекцион ва инфекцион диареялар.

29. Ичак тутилиш синдроми.

30. Портал гипертензия синдроми.

31. Диафрагма чурралари.

Дастурнинг информацион-методик таъминоти

Модулларни ўқитиш жараёнида таълимнинг замонавий методлари, педагогик ва ахборот технологияларини кўлланилиши назарда тутилган:

- модулларнинг барча маърузалари бўйича замонавий компьютер технологиялари ёрдамида тақдимот тайёрлаш;
- амалий машғулотларни ўтиш давомида ахборот-комуникация технологияларидан кенг фойдаланиш кўзда тутилган.

Адабиётлар:

1. Ўзбекистон Республикаси Конституцияси. – Т.: Ўзбекистон, 1998.
2. И.А.Каримов. Ўзбекистон миллий истиқлол, истеъдод, сиёсат, мафкура, 1-жилд. – Т.: Ўзбекистон, 1996.
3. И.А.Каримов. Биздан обод ва озод ватан қолсин, 2-жилд. – Т.: Ўзбекистон, 1996.
4. И.А.Каримов. Ватан саждагоҳ каби муқаддасдир, 3-жилд. – Т.: Ўзбекистон, 1996.
5. И.А.Каримов. Бунёдкорлик йўлида, 4-жилд. – Т.: Ўзбекистон, 1996.
6. И.А.Каримов. Янгича фикрлаш ва ишлаш–давр талаби, 5-жилд.– Т.: Ўзбекистон, 1997.
7. И.А.Каримов. Хавфсизлик ва барқарор тараққиёт йўлидан. 6-жилд. – Т.: Ўзбекистон, 1998.
8. И.А.Каримов. Биз келажагимизни ўз қўлимиз билан қурамиз, 7-жилд. – Т.: Ўзбекистон, 1999.
9. И.А.Каримов. Оллоҳ қалбимизда, юрагимизда. – Т.: Ўзбекистон, 1996.
10. И.А.Каримов. Озод ва обод Ватан эркин ва фаровон ҳаёт пировард мақсадимиз, 8-жилд. – Т.: Ўзбекистон, 2000.
11. И.А.Каримов. Ватан равнақи учун ҳар биримиз маъсулмиз, 9-жилд. – Т.: Ўзбекистон, 2001.
12. И.А.Каримов. Миллий истиқлол мафкура – халқ эътиқоди ва буюк келажакка ишончдир. – Т.: Ўзбекистон, 2000.
13. И.А.Каримов. Истиқлол ва маънавият. – Т.: Ўзбекистон, 1994.
14. И.А.Каримов. Тарихий хотирасиз келажаги йўқ. – Т.: Шарқ, 1998.
15. И.А.Каримов. Юксак маънавият – енгилмас куч. Т.: «Маънавият”. –Т.: 2008.-176 б.
16. И.А.Каримов. Ўзбекистон мустақилликка эришиш остонасида. Т.: “Ўзбекистон”. –Т.: 2011.-440 б.
17. «Виждон эркинлиги ва диний ташкилотлар тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикасининг қонуни, «Ҳалқ сўзи», 1998 й., 15 май 2- бет.
18. Миллий истиқлол ғояси: асосий тушунча ва тамойиллар.- Т.:Ўзбекистон, 2000.

19. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2006 йил 16-февралдаги “Педагог кадрларни қайта тайёрлаш ва уларни малакасини ошириш тизимини янада такомиллаштириш тўғрисида”ги 25-сонли Қарори.

20. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2011 йил 20 майдаги “Олий таълим муассасаларининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш ва юқори малакали мутахассислар тайёрлаш сифатини тубдан яхшилиш чора-тадбирлари тўғрисидаги” ПҚ-1533-сон қарори.

21. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2012 йил 26 сентябрдаги “Олий таълим муассасалари педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 278-сонли қарори.

22. Детские болезни, под ред. Н П. Шабалова, 2010
23. Детские болезни, под ред. А.А. Баранова, 2010
24. Детские болезни, Т.О.Даминов, Б.Т. Халматова, У.Р.Бабаева, 2012
25. Педиатрияда синдромал диагностика. Халматова б.т., Бобомуратов т.а., т., 2010
26. Анемии у детей, В.И.Калиничева, 2000
27. Аллергические заболевания. Пыцкий Н.В. 1999
28. «Болезни детей раннего возраста», - руководство для врачей под редакцией А.А.Баранова, - Москва-Иванова, 1998, -с.241-257.
29. Неотложная помощь в педиатрии, И.М.Синельников, 2000
30. Острые пневмонии у детей, под редакцией В.К.Таточенко, 1994
31. Патология детей старшего возраста - под редакцией А.А.Баранова, М, - 1998
32. Парийская Т.В.. Справочник педиатра. ЭКСМО. Москва 2004 г.
33. Справочник педиатра. Санкт-Петербург, Москва, 2004
34. Ашкоафт К.У., Холдер Т.М. Детьская хирургия. С-П, 1997
35. Баиров Г.А. Срочная хирургия детей. С-П, 1997
36. Исаков Ю.Ф., Степанов Э.А., Гераскин В.И. Торакальная хирургия детского возраста, М., 1987
37. Немилова Т.К. Оперативная хирургия детского возраста. С-П., 2000
38. Сулайманов А.С. и др. Болалар хирургияси, Т., 2001
39. Богадельников И.В. Дифференциальный диагноз важнейших инфекционных болезней у детей. М., 2002
40. Закирходжаев А.Х. Детские инфекционные болезни. Т., 2008
41. Соринсон С.Н. Вирусные гепатиту А, В, С, Д, Е и ни А ни Е в клинической практике. С-П., 1998
42. Мейер Г.Г., Мусабаев Э.И. Учебное пособие по диарейным заболеваниям и вирусным гепатитам.Т. 2000

43.«Справочник семейного врача» (Педиатрия), - Минск, 2000,- с.390-398, 417-420.
44.The five Minute child Health Advisor/ - M. William Schwartz, MD., - 1998, USA
45.A therapist’s guide to pediatric assessment, - Linda King-Thomas, Bonnie J. Hacker, 1987, USA
46.Pediatrics, - Margaret C. Heagarty., William J. Moss, -1997, USA

Интернет маълумотларн:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг Матбуот маркази сайти: www.press-service.uz
2. Ўзбекистон Республикаси Давлат Ҳокимияти портали: www.gov.uz
3. Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari izohli lug'ati, 2004, UNDP DDI: Programme www.lugat.uz, www.glossaiy.uz
4. Ўзбек интернет ресурсларининг каталоги: www.uz
5. Infocom.uz электрон журнали: www.infocom.uz
6. http://www.bank.uz/uz/publislVdoc/
7. www.press-uz.info
8. http://www.uforum.uz/
9. Axborot resurs markazi http://www.assc.uz/
10. http://www.xabar.uz
11. www.ziyonet.uz
12. www.edu.uz
13. www.pedagog.uz
14. www.tdpu.uz
15. www.tma.uz
16. www.medlincs.ru
17. www.medbook.ru

ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН:

Олий таълим тизими педагог ва раҳбар кадрларни қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини оширишни ташкил этиш Бош илмий-методик маркази

Директор_______________ У.Ш.Бегимқулов
"25" декабрь 2012 й.
М.Ў.

Тошкент тиббиёт академияси хузуридаги педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тармоқ маркази

Директор_______________ С.Баймаков
"___" _______________ 2012 й.
М.Ў.

КЕЛИШИЛГАН:

Соғликни сақлаш вазирлиги
Фан ва ўқув юртлари бош бошқармаси

Бошқарма бошлиғи_______________ Ш.Э.Атаханов
"___" _______________ 201 й.
М.Ў.